

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "EU:s tropiska tonfiskflotta – dess situation och utmaningar" (förberedande yttrande)

(2011/C 48/05)

Föredragande: **Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE**

Den 20 januari 2010 beslutade det spanska ordförandeskapet att i enlighet med artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"EU:s tropiska tonfiskflotta – dess situation och utmaningar" (förberedande yttrande).

Facksektionen för jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 31 augusti 2010.

Vid sin 465:e plenarsession den 15–16 september 2010 (sammanträdet den 15 september) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 118 röster för, 1 röst emot och 2 nedlagda röster.

1. Slutsatser

1.1 EU:s regelverk ställer höga krav på social standard, hygien, livsmedelssäkerhet, miljö, rättssäkerhet, sjöfartens säkerhet, god förvaltning och kontroll. EESK anser att detta regelverk är ett utmärkt exempel på ett rationellt och hållbart utnyttjande av resurserna.

1.2 Tillämpningen av dessa regler leder dock till ett högre pris på en produkt som måste konkurrera med likartade produkter från andra länder där regelverket är svagare på alla de punkter som nämnts ovan. EU bör fortsätta sina försök att förmå resten av världens fiskeflottor att anta liknande regler och höja sig till en standard i nivå med den europeiska.

1.3 Kommittén anser att den främsta utmaningen för EU:s tropiska tonfiskflotta är hur den ska överleva trots den illojala konkurrensen från fiskeflottor från tredjeländer och det strikta juridiska regelverk som har inrättats av EU självt.

1.4 Tillämpningen av en stabil lagstiftning som främjar fri men sund konkurrens är Europas utmaning på internationell nivå. Det grundläggande behovet är att utforma en europeisk politik som är integrerad och sammanhängande i alla avseenden, och som bidrar till att EU:s tropiska tonfiskflotta bevarar sin konkurrenskraft och hållbarhet ur ekonomisk, social och miljömässig synvinkel, i enlighet med vad som föreskrivs i konventionen om biologisk mångfald som undertecknades i Rio de Janeiro 1992.

1.5 När det gäller piratdåd är det kommitténs önskan att medlemsstaterna och rådet vidtar lämpliga åtgärder så att skyddet av tonfiskflottan blir ett uttalat åtagande för insatsen Atalanta som bekämpar piratverksamheten i Indiska oceanen.

1.6 EESK anser att vidmakthållandet av partnerskapsavtalen för fiske är en grundläggande förutsättning för den europeiska tropiska tonfiskflottans fortsatta verksamhet. Kommittén vill på samma sätt uppmana kommissionen att anpassa avtalen om fiske av tonfisk med hänsyn till den europeiska flottans behov. Kommissionen uppmanas även att omgående se över möjligheten att införa ett undantag från exklusivitetsklausulen i partnerskapsavtalen för fiske, så att den europeiska flottan kan tilldelas privata licensavtal i de fall bestånden så tillåter mot bakgrund av den bästa tillgängliga vetenskapliga informationen om deras tillstånd.

1.7 Det faktum att EU spelar en avgörande roll för att främja ett ansvarsfullt och uthålligt fiske i de regionala fiskeorganisationerna är av mycket stor betydelse för målet att uppnå en lämplig förvaltning av bestånden på global nivå. Kommittén anser att man bör intensifiera ansträngningarna inom detta område.

1.8 För att säkerställa överlevnaden för den europeiska tonfiskindustrin och dess investeringar i tredjeländer är det ytterst viktigt att preferenssystemen AVS och GSP+ bibehålls utan förändringar som riskerar att leda till obalans på världsmarknaden för tonfisk, såsom i det nyligen inträffade fallet då man beviljade Papua Nya Guinea och Fiji undantag från ursprungsreglerna. Kommittén anser att man, för att förebygga eventuella störningar av den europeiska tonfiskindustrin, bör utvärdera och vid behov vidta de övervaknings- och skyddsåtgärder som föreskrivs i interimsavtalet om partnerskap mellan Europeiska gemenskapen och Stillaohavsstaterna.

1.9 Att behålla de europeiska tullavgifterna på bearbetade tonfiskprodukter är av yttersta vikt för att bevara den europeiska industrins konkurrenskraft. EESK anser att man bör försöka uppnå bästa möjliga skydds nivå, såväl inom WTO som vid handelsförhandlingar mellan EU och tredjeländer.

1.10 Mot bakgrund av ovanstående menar EESK att de europeiska institutionerna bör försvara principen om gemenskapspreferens. På samma sätt anser kommittén att kompensationsbidraget för den tropiska tonfisk som den europeiska flottan levererar till förädlingsindustrin bör återgå till den ursprungliga nivån, det vill säga, 93 % av EU:s referenspris. Under de senaste åren har detta sjunkit betydligt, ända ner till 87 % av producentpriset.

2. Den nuvarande situationen för EU:s tropiska tonfiskflotta

2.1 I Europa började fisket av tonfisk att ta fart under 1900-talet, i första hand i Spanien och Frankrike där det fanns en allt större efterfrågan från de konservindustrier som försörjde ländernas inre marknader. Till en början handlade det om ett kustnära fiske av långfenad tonfisk (*Thunnus alalunga*). I samband med att tiden gick och utrustningen förbättrades spred sig fisket allt längre söderut och kom då att gälla tropiska tonfiskarter såsom gulfenad tonfisk (*Thunnus albacares*), bonit (*Katsuwonus pelamis*) och, i mindre utsträckning, storögd tonfisk (*Thunnus obesus*). Fisket började i vattnen kring Frankrike, Spanien och Portugal. Senare, under sextio- och sjuttitalen, spred sig fisket till Afrikas västkust, under åttio- och nittiotalen till Indiska oceanen och östra Stilla havet, och i början av 2000-talet till västra Stilla havet.

2.2 Den europeiska notfartygsflottans fiske av tropiska tonfiskar är selektivt och sker i djuphavsområden. Det siktar in sig på de stora tonfiskstim som återfinns i de tropiska delarna av de stora världshaven. Fångsten sker på öppet hav eller i tredjeländers exklusiva ekonomiska zoner

2.3 Tonfiskar är mycket uppskattade på grund av sitt näringsinnehåll och utgör ett baslivsmedel i många av världens länder. De är också en betydande handelsvara och utgör en viktig inkomstkälla för de länder som ägnar sig åt fiske, förädling eller försäljning.

2.4 Dessa omständigheter utgör den främsta anledningen till att fisket av tonfisk är en mycket viktig ekonomisk verksamhet i vissa länder. För närvarande fångas mer än fyra miljoner ton tropisk tonfisk (alla arter inräknade) i världen, av vilka notfartygsflottan svarar för två miljoner ton. I allmänhet är dessa fiskbestånd exploaterade i stor utsträckning, och de regionala fiskerierorganisationerna har tagit fram lämpliga handlingsplaner för varje hav.

2.5 Den europeiska flottan för fiske av tonfisk består av 54 notfiskefartyg med frysanläggning (34 spanska och 20 franska) som tillsammans fångar runt 400 000 ton om året, vilket är nära 10 % av den globala fångsten.

2.6 De flesta av dessa fartyg fiskar på internationellt vatten under skydd av 13 fiskepartnerskapsavtal mellan EU och tredjeländer (sex i Atlanten, fyra i Indiska oceanen och tre i Stilla havet).

2.7 Totalt sett finns det i världen ett trettiotal länder med runt 580 fartyg som används för fiske av tropiska tonfiskar, med en gemensam bruttodräktighet⁽¹⁾ på 650 000 ton. Den europeiska flottan av notfiskefartyg, med en bruttodräktighet på 97 500 ton, har 9 % av fartygen och 15 % av kapaciteten i den globala notfiskeflottan för fiske av tonfisk.

2.8 De bästa fiskevattnen för fiske av tropisk tonfisk finns i Stilla havet, som ger 67 % av den globala fångsten, Indiska oceanen (22 %) och Atlanten (11 %).

2.9 Fångsten av tropisk tonfisk regleras av fyra regionala fiskerierorganisationer, som inrättats just för detta ändamål:

2.9.1 ICCAT (Internationella kommissionen för bevarande av tonfisk i Atlanten), med ansvar för Atlanten och dess bihav, till exempel Medelhavet. Grundad 1969.

2.9.2 IOTC (Indiska oceanens tonfiskkommission), med ansvar för Indiska oceanen. Grundad 1997.

2.9.3 IATTC (Interamerikanska kommissionen för tropisk tonfisk) med ansvar för östra Stilla havet (Nord- och Sydamerika). Grundad 1949.

2.9.4 WCPFC (Fiskerikommissionen för västra och mellersta Stilla havet), med ansvar för västra och mellersta Stilla havet (Asien och Oceanien). Grundad 2004.

2.10 Den europeiska flottan regleras av flera administrativa kontrollsystem, som lyder under flera nationella ministerier och flera av EU:s generaldirektorat. För att ett fartyg ska kunna segla och utbjuda sina produkter under flagg tillhörande en EU-medlemsstat måste det uppfylla särskilda administrativa krav för att få nödvändiga intyg inom en rad områden. Vissa av dessa intyg rör fartygets utrustning och egenskaper – dräktighet, skrov, maskineri, kylanläggning, utrustning och sjöduglighet, medan andra rör områden såsom sjöräddning, arbets säkerhet och hygien, sanitet, särskilda fisketillstånd, fiskelicenser för de länder inom vars vatten fisket bedrivs, satellitövervakning, kontroller av observatörer ombord, kontroll av fångsten via fartygets elektroniska loggbok, uppföljning av försäljningen etc. För att få behålla dessa intyg, tillstånd och licenser är det nödvändigt med dagliga procedurer som görs om varje år, och det ställs krav på regelbunden granskning och översyn som sker oftare än för någon annan fiskeflotta i världen. Alla dessa krav leder till en avsevärd ökning av driftkostnaderna för den europeiska flottan.

⁽¹⁾ Av engelskans "gross tonnage": ett mått på ett fartygs volym eller dräktighet.

2.11 På samma sätt måste de europeiska notfiskefartygen åtgärda de krav som den gemensamma fiskeripolitiken ålägger dem, till skillnad från tredjeländernas fartyg. Att tillämpa den gemensamma fiskeripolitikens principer – som grundar sig på idéer om ett ansvarsfullt fiske, på de regionala fiskerierorganisationernas rekommendationer, på regler för hygien, sjöfart, säkerhet, miljö och social trygghet för de anställda – medför höga kostnader för de europeiska skeppsredarna och minskar konkurrenskraften i förhållande till fartyg från länder där dessa regler är mycket slappare eller inte tillämpas över huvud taget.

2.12 De senaste åren har den europeiska flottan drabbats av problem på grund av piratverksamheten i Indiska oceanen. Denna situation leder inte bara till rädsla och osäkerhet hos besättningen på fiskefartygen, som bedriver en legitim affärsverksamhet, utan även till en begränsning av fisket och ökade kostnader för underhåll av säkerhetsanordningarna ombord.

2.13 Den största delen av den tropiska tonfisken går till konservindustrin, som anses vara den främsta i världen när det gäller förädling av fisk. Europa är världens största marknad, med en årlig konsumtion av 800 000 ton konserverad tropisk tonfisk. Av denna tonfisk importeras mer än hälften från tredjeländer.

3. Utvecklingen av EU:s tropiska tonfiskflotta

3.1 Under de senaste 50 åren har den europeiska tropiska tonfiskflottan utvecklats parallellt med den europeiska förädlingsindustrin av tropisk tonfisk.

3.2 Tonfisk var den första fiskeriprodukten som helt befriades från gemenskapens tulltaxa för att skydda förädlingsindustrin. Därav EEG inrättade ett kompensationsbidrag som betalade redaren skillnaden mellan försäljningspriset och 93 % av det årligen fastställda referenspriset. Eftersom denna procentsats senare sänktes till 87 % har ersättningen under de senaste åren upphört att utbetalas till de europeiska redarna, vilket innebär att den numera är helt verkningslös.

3.3 EU:s fiskeflotta och konservindustri har under flera år uppmuntrat den ekonomiska utvecklingen i tredjeländer, med stöd av EU:s handelspolitik. I detta avseende har Yaoundé-, Lomé- och Cotonouavtalen skapat stabila ramar för handeln mellan AVS-länderna och EU. På samma sätt har det breddade allmänna preferenssystemet för utvecklingsländer (GSP+) stimulerat handeln mellan EU och dess handelspartner i Centralamerika och Andinska gemenskapen.

3.4 Enligt avtalen om ekonomiskt partnerskap har AVS-länderna fri tillgång till EU:s marknad när de exporterar produkter baserade på tropisk tonfisk (hel, filead och konserverad) – tullsatsen är 0 %. Dessa omständigheter har bidragit till att den

europeiska industrin för förädling av tonfisk har kunnat genomföra direkta investeringar i Elfenbenskusten, Ghana, Madagaskar, Seychellerna och Mauritius, samt indirekta i Kenya och Senegal. Dessa investeringar har bidragit till att över 40 000 arbetstillfällen har skapats i dessa länder, och de har även gynnat tekniköverföring.

3.5 EU har också inrättat ett breddat allmänt preferenssystem för utvecklingsländer (GSP+), vilket innebär att de gynnsamma villkoren för handel även gäller länder i Central- och Sydamerika – den reducerade tullsatsen är även här 0 %. De europeiska investeringarna har skett i länder som Ecuador, El Salvador, Guatemala, Brasilien (det allmänna preferenssystemet för tredjeländer, med en tullsats på 24 % för konserver) och Chile (genom frihandelsavtalet med EU), och indirekt med Colombia och Venezuela. Dessa investeringar har bidragit till att 50 000 direkta arbetstillfällen har behållits inom tonfiskindustrin.

3.6 Tack vare dessa avtal har de europeiska företagen fört över en del av sina fartyg till tredjeländer i Afrika, Amerika och Oceanien, så att de nu seglar under flagg tillhörande länder som EU anser vara prioriterade partner och i vilka EU rekommenderar att man går samman eller skapar gemensamma företag tillsammans med bolag baserade i dessa länder.

3.7 En del av de 400 000 ton som fångas av EU:s tropiska flotta landas och förädlas i dessa fabriker som byggts i tredjeländer, vilket i hög grad bidrar till behovet av arbetskraft i hamnarna. Flottans fartyg betalar också hamnavgifter för landning eller omlastning av fisk samt anskaffar proviant i många av tredjeländernas hamnar och bidrar påtagligt till utvecklingen av dessa.

3.8 För att ge en sammanfattande bild av tonfiskindustrin: Fiskeflottan och förädlingsindustrin har utvecklats tillsammans, ett faktum som, i kombination med av de många gemensamma intressen som förenar aktörerna inom den europeiska industrin, ligger till grund för skapandet av den enda europeiska fiskeribranschen med en gemensam struktur för olika yrken och i olika länder. Den europeiska tonfiskindustrin har, såsom tidigare har nämnts, genomfört en rad investeringar och bidragit till ekonomisk verksamhet i tredjeländer i enlighet med EU:s riktlinjer för länder som omfattas av EU:s preferenssystem.

4. Utmaningar för EU:s tropiska tonfiskflotta

4.1 Den främsta utmaningen för den europeiska tonfiskflottan och tonfiskindustrin är den ojämlika konkurrensen från andra aktörer som vill öka sin försäljning på den europeiska marknaden, som svarar för 50 % av konsumtionen av världskonstruktionen (EU och tredjeländer) av konserverad tonfisk.

4.2 Världsproduktionen uppgår till runt 1 600 000 ton, av vilka EU svarar för cirka 330 000 ton ⁽²⁾.

4.3 Den europeiska flottans främsta konkurrenter är de asiatiska notfartygsflottorna, som bedriver fiske i världens bästa fiskevatten, Stilla havet, där man fångar mer än 60 % av världens tropiska tonfisk. Dessa flottor levererar huvudsakligen sin fångst till Thailand, Filippinerna och Indonesien, som utgör den triangel där den mesta förädlingen av världens tonfisk sker. Deras produkter är av lägre kvalitet men säljs till ett högst konkurrenskraftigt pris på den europeiska marknaden, där deras marknadsandel redan uppgår till 35 % trots en tullavgift på 24 %.

4.4 På samma sätt har förädlingsindustrin drabbats av problem liknande fiskeflottornas eftersom dess konkurrenskraft sjunker i förhållande till tredjeländer som varken tillhör gruppen AVS eller GSP+. I allmänhet är det en kombination av flera faktorer som leder till att dessa länder har lägre produktionskostnader och därför kan sälja sina produkter till ett lägre pris än de europeiska producenterna. Sådana faktorer är: billigare råvaror, lägre skatter, lägre kostnader för löner och social trygghet för de anställda samt lägre krav på hälsogarantier på de framställda produkterna.

4.5 Det finns, globalt sett, i huvudsak två huvudlinjer för produktion av tonfisk. Å ena sidan finns den huvudlinje som förespråkas av den europeiska flottan eller de europeiska företag som står för investeringar i tredjeländer (AVS eller GSP) och som levererar till förädlingsindustrin i Europa, AVS eller GSP. Denna huvudlinje håller högsta standard i fråga om säkerhet på arbetsplatsen, social trygghet för de anställda, livsmedelssäkerhet, miljöskydd och regler för ett ansvarsfullt fiske. Den andra huvudlinjen, som vinner allt större mark, kännetecknas av flottor och fabriker som inte tar någon särskild hänsyn till hållbarhet och som har avsevärt lägre sociala, arbetsrättsliga och hygieniska krav.

4.6 För att länderna i grupperna AVS och GSP ska få ingå i EU:s preferenssystem krävs det att de ansluter sig till en rad internationella avtal som reglerar alla dessa aspekter. Övriga länder som exporterar tonfisk till EU borde hålla en lika hög standard för att få tillgång till den europeiska marknaden, i synnerhet för att garantera en rättvis konkurrens med den produktion som sker inom EU eller i unionens prioriterade partnerländer.

4.7 Ett annat stort hot mot den europeiska tonfiskindustrin är förändringarna av den europeiska lagstiftningen som reglerar den lätttrubbliga balansen på den globala tonfiskmarknaden.

Denna lagstiftning har, genom avtalen om ekonomiskt partnerskap, spelat en nyckelroll för att styra den europeiska tonfiskindustrins investeringar och utveckling i riktning mot de länder som EU har utsett till prioriterade partnerländer.

4.8 Denna utvecklingsmodell, som har visat sig särskilt lämplig för tonfiskbranschen, är nu hotad av förhandlingarna inom WTO och av eventuella förhandlingar angående frihandelsavtal mellan EU och andra länder, samt av den nyligen genomförda förändringen av regelverket som beviljade Papua Nya Guinea och Fiji undantag från ursprungsreglerna ⁽³⁾.

4.9 Såväl inom ramen för WTO som vid de bilaterala förhandlingarna är den största risken för tonfisknäringen att tullavgifterna tas bort på förädlade tonfiskprodukter. Hel fryst tonfisk har varit helt befriad från tullavgift i mer än 30 år, med syftet att säkra tillgången för den europeiska förädlingsindustrin. Detta innebär att EU:s flotta tvingas konkurrera öppet med andra flottor som exporterar hel fryst tonfisk till den europeiska marknaden. Om man lyckas i försöken att befria förädlade tonfiskprodukter från tullavgift kommer resultatet att bli en gradvis nedgång av den europeiska industrin, med förlorade arbetstillfällen och sjunkande ekonomisk verksamhet som följd. En sådan utveckling skulle vara till fördel för utländska konkurrenter med lägre kostnader.

4.10 De undantag från ursprungsreglerna för fiskeriprodukter som beviljades Papua Nya Guinea och Fiji inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet för Stilla havsområdet rubbar balansen på världsmarknaden för tonfisk, med katastrofala konsekvenser både för den europeiska industrin och för AVS- och GSP-länderna. I och med man tog bort det tidigare kravet på att den tonfisk som förädlas i Papua Nya Guinea och Fiji skulle ha sitt ursprung inom AVS eller EU för att få exporteras till Europa utan tullavgift, har nu flera av de främsta konkurrenterna, i synnerhet asiatiska, i allt större utsträckning börjat bygga nya förädlingsfabriker i Papua Nya Guinea.

4.11 Genom detta undantag bidrar EU till överutnyttjande av tonfiskbestånden i Stilla havet, som redan befinner sig på det hållbaras gräns. Dessutom är det i första hand de asiatiska företagen som kommer att få tillträde till den europeiska marknaden utan tullavgift; företag som sporras att öka sin konservproduktion på en marknad där priserna pressas på grund av utbudsöverskottet. EU:s närvaro i västra och mellersta Stilla havet är begränsad till fyra fartyg för fiske av tonfisk, till följd av den politiska viljan i länderna i *Forum Fisheries Agency* som leds av Papua Nya Guinea.

⁽²⁾ FAO 2007.

⁽³⁾ Rådets förordning (EG) nr 1528/2007 av den 20 december 2007 om tillämpning av de ordningar som ska tillämpas på produkter med ursprung i vissa stater som ingår i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS) enligt avtal om att sluta ekonomiska partnerskapsavtal eller som leder till att sådana partnerskapsavtal sluts – Bilaga I, artikel 4.3, a).

4.12 Denna eftergift innebär, i jämförelse, en nackdel för de övriga länderna i AVS och GSP, eftersom den gör det enklare för Papua Nya Guinea och Fiji att komma över råvara till ett lågt pris, samt att dessa två länder till skillnad från de andra inte behöver följa ursprungsreglerna. Den kan även bidra till att illegalt fiskad tonfisk smygs in i produktionssystemet.

4.13 En annan utmaning för den europeiska flottan för fiske av tonfisk är vidmakthållandet av partnerskapsavtalen för fiske. Dessa avtal är ytterst betydelsefulla eftersom de på ett öppet och juridiskt säkert sätt, som saknar motstycke i världen, garanterar den europeiska flottans tillgång till en råvara som ofta flyttar sig från ett område till ett annat. Eftersom ingen kan förutsäga var och när stimmen av tropisk tonfisk passerar måste fiskeflottorna vara anslutna till så många fiskeavtal som möjligt i de tre stora oceanerna.

4.14 För närvarande råder det stor brist på fiskelicenser för fartyg med frysanläggning som bedriver fiske på tonfisk i Atlanten. Detta beror bland annat på att antalet avtal har sjunkit på senare tid, och, inte minst, på att piratverksamheten i Indiska oceanen har tvingat vissa fartyg som bedrev fiske i området att söka skydd i Atlanten, där fisket kan fortsätta mot bakgrund av minimikraven på säkerhet. Det är alltså högst nödvändigt att EU omber kuststaterna att utöka licenskvoterna i alla partnerskapsavtal för fiske som gäller Atlanten, i de fall bestånden så tillåter mot bakgrund av den bästa tillgängliga vetenskapliga informationen om deras tillstånd.

4.15 Eftersom en sådan utökning av licenskvoterna kan dra ut längre på tiden än vad som är önskvärt, i och med att EU inte kan fatta ensidiga beslut om detta, föreslår EESK att man omgående ser över möjligheten att införa ett undantag från exklusivitetsklausulen i partnerskapsavtalen för fiske (den klausul som hindrar de europeiska skeppsredarna från att ingå privata licensavtal i de länder som omfattas av partnerskapsavtalen för fiske). Ett sådant undantag skulle ge den europeiska flottan rätten att ingå privata licensavtal, i de fall bestånden så tillåter mot bakgrund av den bästa tillgängliga vetenskapliga informationen om deras tillstånd.

4.16 Flottan för fiske av tropisk tonfisk anser att unionen, i linje med rådets slutsatser av år 2004, bör ge partnerskapsavtalen för fiske större betydelse vid reformen av den gemensamma fiskeripolitiken, och även bör återgå till en linje där man fokuserar på att utvidga nätet av avtal med de viktigaste länderna kring varje ocean, genom att förhandla fram nya avtal med följande parter:

— Atlanten: Senegal, Guinea Conakry, Sierra Leone, Liberia, Ghana, Ekvatorialguinea och Angola.

— Indiska oceanen: Kenya, Tanzania, Jemen, de franska öarna i Moçambiquekanalen och det brittiska territoriet i Indiska oceanen.

— Stilla havet: Ecuador, Colombia, Peru, Panama, Costa Rica och ett regionalt avtal med *Forum Fisheries Agency*.

4.17 Å andra sidan anser den europeiska tropiska tonfiskflottan att det är oerhört viktigt att EU även i fortsättningen bidrar med sin närvaro i de regionala fiskerierorganisationerna för fiske av tonfisk, där den redan i dag fungerar som ett föredöme i fråga om ansvarsfullt fiske (med sin tonfiskflottas arbetsätt som stöd).

4.18 EU är, tillsammans med Japan och Korea, den enda part som har ingått avtal med de fyra regionala fiskerierorganisationerna för fiske av tonfisk (ICCAT, IOTC, IATTC och WCPFC) och unionen bör ta väl vara på sina möjligheter att fungera som en konsekvent och objektiv förespråkare av ett ansvarsfullt fiske.

4.19 EESK anser att EU bör förespråka ett så homogent och konsekvent styrsystem som möjligt på global nivå, som ett tydligt svar på dagens situation med en helt globaliserad marknad för tonfisk, med en förhoppning om en framtida internationell organisation som tar itu med de övergripande frågor som hör samman med det globala fisket av tonfisk. Utvecklingen av detta globala styrsystem har inletts inom ramen för Kobeprocessen, som har till syfte att se över hur de regionala fiskerierorganisationerna fungerar.

4.20 När det gäller piratdåden i Indiska oceanen är den europeiska tonfiskflottan mycket bekymrad över antalet pirattacketer på tonfiskfartyg under år 2009 och 2010, som inträffar allt längre bort från Somalias territorialvatten, vissa av dem så långt som 1 000 sjömil från den somaliska kusten och till och med inne i andra länders (Seychellernas, Kenyas och Tanzanias) exklusiva ekonomiska zoner.

4.21 Tonfiskflottan är särskilt utsatt för pirattackerna. Till skillnad från handelsfartygen, som ständigt befinner sig i rörelse, ligger fiskefartygen stilla i mellan två och tre timmar medan de fiskar med sina nät utsläppta i vattnet, vilket medför en större risk för att bli attackerade och bordade av pirater. Dessutom gör fartygens låga fribord och akterramp det lättare för piraternas att borda dem.

4.22 Mot denna bakgrund bör agendan för insatsen Atalanta (Rådets gemensamma åtgärd 2008/851/GUSP av den 10 november 2008 om Europeiska unionens militära insats i syfte att bidra till avvärjande, förebyggande och bekämpande av piratdåd och väpnade rån utanför Somalias kust) ändras så att

skyddet av tonfiskflottan i Indiska oceanen blir ett uttalat åtagande. Detta för att undvika angrepp och kapningar såsom i fallen med fartygen Playa de Bakio (2008) och Alakrana (2009).

4.23 På grund av det begränsade antalet licenser i Atlanten och de kvoter som de regionala fiskeriorganisationerna i Stilla havet har fastställt är det för närvarande mycket svårt för de europeiska fartygen att flytta sitt fiske av tonfisk från Indiska oceanen till något av de andra stora haven. Dessutom bidrar tonfiskflottans verksamhet i Indiska oceanen till ett stort antal arbetstillfällen på rederier och i tredjeländer, bland annat för

arbetare på konservfabriker och i hamnar där flottan lägger till. En nedläggning av fisket i Indiska oceanen skulle således leda till en förlust av många arbetstillfällen, inte bara i EU utan även i länder som, bland annat, Seychellerna, Madagaskar, Kenya och Mauritius.

4.24 Dessa är de utmaningar som EU:s tropiska tonfiskflotta, liksom EU:s industri för förädling och konservering av tonfisk, står inför. De hotar flottans och industrins stabilitet och fortsatta globala verksamhet, men ger inte upphov till några ekonomiska kostnader för Europeiska fiskerifonden (EFF) utan kräver endast politiska beslut av EU.

Bryssel den 15 september 2010

*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

Mario SEPI
